

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ ТЮЛЯЧИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНАТЕЛӘЧЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

РАСПОРЯЖЕНИЕ

БОЕРЫК

«27» сентябрь 2021

с. Тюлячи

№ 182

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы халкын үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы турындагы Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2003 елның 30 декабрендәге 794 номерлы «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы турында» Карары, «Халыкка хәбәр итү системаларының даими эзерлеген булдыруга һәм ана ярдәм итүгә юнәлдерелгән чараларны үтәү эшчәнлеген координацияләү һәм контрольдә тоту буенча житәкчелекне раслау турында» 2021 елның 22 июлендәге 611 номерлы Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы боерыгы, «Халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 2004 елның 8 декабрендәге 62-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында» 2020 елның 13 мартындагы 10-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итүнең региональ автоматлаштырылган системасы турындагы Нигезләмәне раслау хакында» 2021 елның 26 июлендәге 655 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә, МКУ «Теләче муниципаль районының Гражданлык яклау идарәсе»нең 2021 елның 17 сентябрендәге 359-ИН номерлы хатын карап,

1. Кушымта нигезендә Теләче муниципаль районы халкын үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы турындагы Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге күрсәтмәнең үтәлешен контрольдә тотуны МКУ «Теләче муниципаль районының Гражданлык яклау идарәсе» житәкчесе И.А.Нәжмиевка йөкләргә.

Житәкче

И.Х. Хәמידуллин

**Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы халкын
үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы
турында Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы халкын үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасына (алга таба - халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы) карата куелган бурычларны һәм таләпләрне, аны куллану һәм даими эзерлек хәлендә тоту тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмә «Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 2004 елның 8 декабрдәге 62-ТРЗ номерлы, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында» 2020 елның 13 мартындагы 10-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнары һәм граждан оборонасы һәм халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге башка норматив хокукый актлар нигезендә эшләнелгән.

1.3. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган терминнар һәм билгеләмәләр «Халыкка хәбәр итү системалары турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2004 елның 8 декабрдәге 62-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының һәм Россия Федерациясе Цифрлы үсеш, элемент һәм массакуләм коммуникацияләр министрлыгының «Халыкка хәбәр итү системалары турындагы нигезләмәне раслау турында» 2020 елның 31 июлендәге 578/365 номерлы боерыгы һәм халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге башка норматив хокукый актларда билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

1.4. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы гражданнар оборонасы һәм территорияль подсистемасы белән идарә итү системасына Татарстан Республикасының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дөүләт системасының бер өлеше булып тора, бу халыкны, идарә органнарын һәм гражданнар оборонасы көчләрен, ТСЧСны хәбәр итү һәм (яисә) ашыгыч мәгълүмат сигналларын халыкка житкерүне тәмин итә һәм махсус программа-техник хәбәр итү чараларыннан, халыкка экстрен хәбәр итүнең комплекслы системасы чараларыннан (алга таба - КСЭОН), кешеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка мәгълүмат житкерү һәм хәбәр итү буенча гомумроссия комплекслы системасы чараларыннан, хәрәкәтчән объектларда, мобиль һәм йөртүче хәбәр итү чараларыннан торган, шулай ук аның эшләвен тәмин итүче каналлар, элемент линияләре һәм Россия Федерациясенә бердәм электр элементәсе мәгълүматларын тапшыру чөлтәрләренән торган үзара бәйләнештәге элементларның кушылмасыннан тора. Хәбәр итү сигналы гражданнар оборонасы һәм халыкны табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар үткөрү, гражданнар оборонасы органнары һәм көчләре белән гадәттән тыш

хәлләрдән саклау, Теләче муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль подсистемасы звеносы (алга таба - ТСЧС звеносы), шулай ук халык тарафыннан чаралар һәм яклау ысуллары куллану өчен команда булып тора. Гражданның гомеренә яисә сәламәтлегенә куркыныч янарга мөмкин булган факттагы һәм фаразлана торган куркыныч табигать күренешләре һәм техноген процесслар, әйләнә-тирә мохитне пычрату, авырулар, шулай ук үз-үзенә тоту кагыйдәләре һәм яклау ысуллары турында ашыгыч мәгълүмат кичекмәстән халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы буенча тапшырыла.

1.5. Муниципаль хәбәр итү системасының эш итү зоналары чикләре булып Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районының административ чикләре тора. КСЭОН эш итү (төзү) зоналары чикләре булып халыкка экстрен хәбәр итү зоналары чикләре тора, алар Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан раслана.

1.6. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасын даими эзерлектә булдыру һәм аларга ярдәм итү гражданның оборонасын эзерләү һәм алып бару, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар комплексының состав өлеше булып тора.

1.7. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы Россия Федерациясә Гражданның оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгы һәм Россия Федерациясенен санлы үсеш, элемент һәм массакүләм коммуникацияләр министрлыгының «Халыкка хәбәр итү системалары турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2020 елның 31 июлендәге 578/365 номерлы приказында баян ителгән таләпләргә туры килергә тиеш.

2. Халыкка хәбәр итү муниципаль системасының билгеләнеше һәм төп бурычлары

2.1. Муниципаль мәгълүмат системасының төп бурычы - хәбәр итү сигналларын һәм ашыгыч мәгълүматны түбәндәгеләргә житкерүне тәмин итү:

- гражданның оборонасы һәм ТСЧС звеносының житәкче составы утырышы;
- Теләче муниципаль районы ТСЧС звеносының көчләре һәм гражданның оборонасы көчләре;

Теләче муниципаль районының бердәм дежур - диспетчерлык хезмәте (алга таба-ЕДДС) һәм социаль әһәмиятле объектларның дежур хезмәтләре (житәкчеләре);

- Теләче муниципаль районы территориясендә урнашкан кешеләр.

2.2. КСЭОН төп бурычы - халыкка ашыгыч хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын халыкка житкерүне тәмин итү, шулай ук тиешле дәрәжәдәге ТСЧС көндәлек идарәсе органнарын ашыгыч рәвештә хәбәр итү сигналларын житкерү.

3. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасын куллану тәртибе

3.1. Халыкка хәбәр итү системасын билгеләү буенча эш итү әлегә Нигезләмә, Гражданның оборонасы һәм халыкны яклау планнары һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар планы нигезендә планлаштырыла һәм гамәлгә ашырыла.

3.2. Муниципаль дәрәжәдәге ТСЧС звеносының көндәлек идарәсе органнарының дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре, гражданның оборонасы идарәсе системасында һәм ТСЧС системасында хәбәр итү сигналлары һәм (яисә) ашыгыч мәгълүмат алгач, аны муниципаль район Башлыгына, шулай ук гражданның оборонасы идарәсе һәм көчләре органнарына һәм тиешле дәрәжәдәге ТСЧС илтәп житкерәләр.

3.3. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасын эшкә жәлеп итү турындагы карар Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесе тарафыннан кабул ителә.

КСЭОН куркыныч табигать күренешләре һәм техноген процесслар мониторингы системаларыннан автомат режимда яки Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесе карары буенча автоматлаштырылган режимда файдаланыла.

3.4. Хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын тапшыру халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы эшчәнлегенә автоматик, автоматлаштырылган яисә кул белән идарә итү режимнарында гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы эшләвенә автомат режимында хәвефле табигый күренешләргә мониторинглау системаларыннан һәм техноген процесслардан, халыкка хәбәр итү системаларын кертүгә (жибәрүгә) җаваплы тиешле дежур (дежур-диспетчер) хезмәтләр катнашыннан башка, идарәче сигналлар (командалар) алганда, алдан билгеләнгән программалар буенча жибәреләләр.

Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасын кертү (эшләтеп жибәрү) автоматлаштырылган режимда халыкка хәбәр итү системаларын кертүгә (жибәрүгә) вәкаләтле дежур (дежур-диспетчер) хезмәтләр, билгеләнгән сигналлар (командалар) һәм күрсәтмәләр бергәндә автоматлаштырылган эш урыннарыннан гамәлгә ашырыла.

Кулдан эшләү режимында:

- көндәлек идарә органнары дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтенен вәкаләтле вәкилләре ТСЧС звеносы тарафыннан хәбәр итүнең ахыргы чараларын турыдан-туры урнаштыру урыннарыннан кертәләр (жибәрәләр), шулай ук элемент операторларына һәм (яисә) массакуләм мәгълүмат чаралары редакцияләренә хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын Россия Федерациясә законнары нигезендә тапшыруга гаризалар жибәрәләр;

- хәрәкәттәге объектларда шау-шу куптарган чаралар, мобиль һәм кирәкле хәбәр итү чаралары кулланыла.

Автоматик рәвештә эшләүнең режимы КСЭОН өчен төп булып тора, шул ук вакытта әлегә хәбәр итү системасының автоматлаштырылган режимда эшләве рөхсәт ителә.

Хәбәр итүнең муниципаль системасы эшчәнлегенә төп һәм өстенлекле режимы булып автоматлаштырылган тора.

3.5. Хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын халыкка тапшыру «ИГЪТИБАР: ҺӘРКЕМГӘ!» сигналын электр, электрон сирена челтәрләрен һәм куәтле акустик системаларны элемент челтәрләре буенча 3 минутка кадәр кертү юлы белән бирә, шул исәптән телерадиотапшырулар элементсә челтәрләренә, элемент операторлары һәм телерадиотапшырулар оешмаларын радиотапшырулар һәм телевизион тапшыру станцияләре аша, аудио һәм (яисә) аудиовизуаль хәбәрләрен тапшырулар программаларын өзеп, 5 минуттан да артык вакыт түгел (хәрәкәтчән радиотелефон элементсә челтәре өчен - рус алфавитының 134 символынан артык булмаган хәбәрләр, шул исәптән саннар, пробеллар һәм тыныш билгеләрен дә кертәп).

Хәбәр итү сигналлары һәм ашыгыч мәгълүмат турыдан-туры ЕДДС дежур урынының эш урыныннан тапшырыла.

Бу хәбәрләргә өч тапкыр кабатлау рөхсәт ителә (күчмә радиотелефон элементсә челтәрләре өчен хәбәрне кабатлау алдагы хәбәрне тапшыру тәмамланганга караганда иртәрәк башкарыла).

Типлаштырылган аудио һәм аудиовизуаль, шулай ук халыкка факттагы һәм фаразлана торган гадәттән тыш хәлләр турында текстлы һәм график хәбәрләр ЕДДС белән берлектә ТСЧС звеносы белән идарә итүнең даими эшләүче органы тарафыннан алдан ук эзерләнә.

3.6. Хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын халыкка вакытында тапшыруны тәмин итү өчен комплекслы рәвештә файдаланырга мөмкин:

- электр, электрон сиреналар һәм куәтле акустик системалар чөлтәре;
- чыбык үткәргечле радиотапшырулар чөлтәре;
- урам радиофикациясе чөлтәрләре;
- кабельле телерадиотапшырулар чөлтәре;
- эфир телерадиотапшырулар чөлтәре;
- күчмә радиотелефон элементәсе чөлтәре;

- жирле телефон элементәсе чөлтәрләре, хәбәр итү функциясе булган таксофоннар; элементә операторлары һәм ведомство чөлтәрләре; шәхси радиочақыру системалары чөлтәре; «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре; күчмә объектларда тавыш бирү чаралары, мобиль һәм күтәрел йөртү хәбәр итү чаралары.

3.7. Халыкка хәбәр итүне оештыру һәм халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы кысаларында халыкка хәбәр итү ысулларын һәм срокларын билгеләү турындагы сорауларны карау Теләче муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.8. Хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын тапшырганда, ТСЧС звеносының көндәлек идарәсе органнарының дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре, шулай ук элементә операторлары, телерадиотапшырулар оешмалары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары редакцияләренең эш тәртібе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

3.9. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы элементлары, шулай ук даими эшләүче ТСЧС, ЕДДС идарә итү органнары, элементә операторлары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары редакцияләре карамагында булган Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты хәбәр итү сигналларын санкцияләnmәгән рәвештә тапшыруны бетерү буенча оештыру-техник чаралар комплексын үткәрә.

4. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы эзерлегендә тоту

4.1. Муниципаль хәбәр итү системасын һәм КСЭОН эзерлектә тоту Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан оештырыла һәм гамәлгә ашырыла.

4.2. Халыкка хәбәр итү системаларының эзерлегенә түбәндәгеләр белән ирешелә:

- халыкка хәбәр итү системаларын булдыру, даими эзерлек хәлендә тоту һәм куллану өлкәсендә актуальләштерелгән норматив актлар булу;
- халыкка хәбәр итү системасын кертүгә (жибәрүгә) һәм аның һөнәри эзерлеге дәрәжәсенә җаваплы дежур (дежур-диспетчер) персоналы булу;
- хәбәр итүнең техник чараларын эзерлектә тоту өчен җавап бирүче техник хезмәт күрсәтү персоналы булу һәм аның һөнәри эзерлеге дәрәжәсе;
- халыкка хәбәр итүнең техник чараларын хәбәр итү системасына проект-смета документациясенә булуы, төзеклеге һәм туры килүе;
- элементә операторларының элементә чөлтәрләренең эзерлеге;
- халыкка хәбәр итү системаларының эзерлеген даими тикшерү;

- үз вакытында эксплуатацион-техник хезмэт күрсәтү, төзек булмаган әйберләрне ремонтлау һәм хезмэт күрсәткән техник хәбәр итү чараларының эксплуатацион ресурсын алыштыру;

- Россия Федерациясе законнарының туры килүе һәм хәбәр итү чаралары резервларын куллануга әзерлекне тәмин итү;

- халыкка хәбәр итү системаларын булдыру, шул исәптән камилләштерү буенча үз вакытында чаралар күрү.

4.3. Халыкка хәбәр итү системаларының әзерлеген контрольдә тоту максатыннан түбәндәге тикшерүләр оештырыла һәм үткәрелә:

- соңгы хәбәр итү чараларын кертәп, халыкка хәбәр итү системаларының әзерлеген комплекслы тикшерү һәм тикшерү сигналларын һәм мәгълүматны халыкка житкерү;

- халыкка хәбәр итүнең ахыргы чараларын кертмичә генә, халыкка хәбәр итү системаларын эшкә жигүгә әзерлекне техник тикшерү.

Халыкка хәбәр итү системаларының әзерлеген комплекслы тикшерү үткәргәндә муниципаль хәбәр итү системасы һәм КСЭОН тикшерелергә тиеш.

Муниципаль хәбәр итү системасы һәм КСЭОН әзерлеген комплекслы тикшерүләр елга ике тапкыр ТСЧС звеносы белән даими эшләүче идарә органы, ЕДДС вәкилләре составында, шулай ук элемтә операторлары вәкилләре составында уздырыла, шул ук вакытта ахыргы хәбәр итү чараларын кертү һәм тикшерү сигналларын һәм мәгълүматны халыкка житкерү көндөзгә вакытта мартның һәм октябрьнең беренче чәршәмбесендә гамәлгә ашырыла.

Теләче муниципаль районының Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе карары буенча муниципаль хәбәр итү системасы һәм КСЭОН әзерлегенә өстәмә комплекслы тикшерүләр үткәрелергә мөмкин.

Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы әзерлеген комплекслы тикшерү нәтижеләре буенча акт төзелә, анда тикшерелгән мәсьәләләр, ачыкланган житешсезлекләр, «Халыкка хәбәр итү системалары турындагы нигезләмәне раслау хакында» Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының 2020 елның 31 июлендәге 578/365 номерлы боерыгы таләпләре нигезендә билгеләнә, шулай ук халыкка хәбәр итү системасы паспорты төгәлләштерелә.

Хәбәр итүнең муниципаль системасын һәм КСЭОН эшкә әзерлеген техник тикшерүләр тикшерү сигналын һәм «Техник тикшерү» сөйләм хәбәрен тәүлегенә бер тапкырдан да ким булмаган вакыт белән тапшыру юлы белән дежур ЕДДС хәбәр итүнең ахыргы чараларын кертмичә уздырыла.

Барлык тикшерүләргә үткәру алдыннан мәжбүри рәвештә халыкка хәбәр итү системаларын санкциясез жибәрүне бетерү максатында оештыру-техник чаралар комплексы уздырыла.

4.4. Гадәттән тыш хәл зонасына эләккән кешеләр санын, шул исәптән үзәкләштерелгән мәгълүматның автоматлаштырылган системалары белән колачланмаган территорияләрдә, хәбәр итүнең техник чаралары (стационар һәм мобиль) резервлары булдырыла.

Хәбәр итүнең техник чаралары резервын булдыру һәм куллану номенклатурасы, күләме, тәртибе округ, муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

4.5. Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының һәм Россия

Федерациясенен цифрлы үсеш, элемтә һәм массакүләм коммуникацияләр министрлыгының «Халыкка хәбәр итү системалары турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2020 елның 31 июлендәге 578/365 номерлы боекы белән билгеләнгән халыкка хәбәр итү системаларының комплекслы системасына карата таләпләр халыкка хәбәр итүнең гамәлдәге системасын планлаштыру һәм төзү барышында үтәргә тиеш.

Халыкка хәбәр итүнең гамәлдәге системасын эксплуатацияләүдән чыгару халыкка хәбәр итүнең әлеге системасындагы техник чараларының эксплуатация ресурслары тәмамлангач, аны модернизацияләү (реконструкцияләү) һәм халыкка хәбәр итүнең яңа системасын файдалануга кертү тәмамлангач гамәлгә ашырыла.

Эшләр идарәчесе

И.Т. Нәдиев